

Argumenty studentów wydziału W AiNS (2018/19) na debatę pt. „Czy warto być racjonalistą/tką (a nie irracjonalistą/tką)?”

◆ Argumenty na „TAK” – warto być racjonalistą/tką

[ZOFIA ZWIERZCHOWSKA]

- racjonalista jest rozsądny
- posługuje się naukowymi dowodami, a nie intuicją czy przypuszczeniami
- racjonalista jest krytyczny, sceptyczny i antydogmatyczny. Niczego nie przyjmuje „na wiarę”; wiarę więc — w sensie wyznawania jakiegokolwiek religii — musi odrzucić. Jest krytyczny- nie podąża ślepo za pewnymi tezami, które nie są dowiedzione naukowo (sprawdzone)
- jest zwolennikiem dyskusji (opartej na argumentach potwierdzonych naukowo)
- racjonalista waży różne racje, jest asertywny
- o tym co racjonalne decyduje na podstawie posiadanej przez siebie wiedzy
- racjonalista uznaje głównie, że drogą poznania jest rozum, ale także dopuszcza metody empiryczne.
- racjonalista jest poukładany, chce uniknąć chaosu, który może powstać za pomocą irracjonalnych, emocjonalnych tez
- racjonalista nie stoi twardo przy swoich przekonaniach, może je zmieniać pod wpływem nowych teorii naukowych. Nie zakłada on całkowitej niepodważalności swoich racji, jest otwarty na nowe teorie.

[ANNA SZOT]

Uważam, że lepiej być racjonalistą, ponieważ:

- Racjoniści cechują się rozsądkiem
- krytycznie podchodzą do każdej sytuacji
- Nie kierują się intuicją tylko analizą informacji, konkretnymi plusami i minusami, gdy dążą do rozwiązania problemu
- Świadomie i odpowiedzialnie dokonują wyborów np. nie mogę kupić samochodu, który będzie mnie kosztował 3000 zł miesięcznie, jeśli zarabiam 2500zł
- Każda decyzja musi zostać przemyślana, by móc określić jakie będą z niej konsekwencje
- Racjoniści ukazują wierne odbicie rzeczywistości, nie koloryzują; pokazują „suche fakty” i rzetelne informacje

- Racjoniści to swego rodzaju formalisci, którzy nie znają odstępstw od reguł, albo coś jest białe albo czarne

[IZA SOKOLEK]

Argumenty za racjonalizmem i przeciw irracjonalizmowi:

- Racjonalista jest asertywny, wie kiedy powiedzieć „NIE” – nie podąża ślepo za większością która głosi nieprawdziwe, nielogiczne lub błędne tezy
- Racjonalista nie będzie głosił swoich przekonań bez pokrycia - wcześniej sprawdza ich prawdziwość
- O tym co jest racjonalne decyduje sama ocena racjonalisty ponieważ ma on niezbędną wiedzę
- Racjonalista nie poznaje świata tylko za pomocą rozumu ale także za pomocą doświadczeń, dzięki temu może wyjaśnić różne zjawiska zachodzące wokół niego
- Nadrzędność rozumu i intuicji w procesach poznawczych
- Racjonalista znajdując się w sytuacji kryzysowej potrafi znaleźć rozwiązanie problemu
- Racjonalista jest przeciwnikiem przemocy, lubi dyskusje oraz potrafi dojść do porozumienia

[NATALIA ŁUCZAK]

Racjonalizm- argumenty za

- Opiera się na faktach, a nie na przypuszczeniach, intuicji; są w stanie poprzeć swoje racje
- Kierowanie się wiedzą pewną, bazuje na nauce
- Logiczne podejście do świata
- Rozum- jako główne narzędzie poznania
- Decyzje racjonalisty są przemyślane, jest on świadomy konsekwencji
- Krytyczny- ocenia racje głoszone przez innych ale również swoje. Jego przekonania nie są niepodważalne.
- Jest ostrożny – co pomaga mu uniknąć zawodu (np, że coś się zrobiło zbyt pochopnie)

Irracjonalizm – argumenty przeciw

- Zbyt impulsywni- nie przemyślają swoich decyzji, mogą potem żałować
- Kierują się uczuciami i intuicją
- Mówiąc o uczuciach należy pamiętać, że nie zawsze kierujemy się tylko tymi dobrymi jak miłość i współczucie. Uczucia to również gniew czy zemsta. Pamiętajmy, że nie zawsze prowokują nas one do tylko tych dobrych działań i właśnie racjonalizm nakazuje nam zastanowić się dwa razy zanim impulsywnie zaczniemy coś robić.

[KAROLINA KŁOSSEK]

Racjonalisci opierają swoje rozumowanie/przemowy na faktach i wcześniejszej analizie

Racjonalista jest uporządkowany

Racjonalista pojęcia z wielu dziedzin nauki

Racjonalista jest zorganizowany

[KAROLINA KOWALSKA]

- Decyzje podejmowane są w oparciu o wiedzę pewną
- Rozum jest źródłem poznania i kryterium prawdy
- Racjonalista nie kieruje się środkami, których nie można sprawdzić. Wyklucza intuicję
- Trzeźwo patrzy na życie, nie kieruje się emocjami i uczuciami
- Racjonalista jest rozsądny, odpowiedzialny, konsekwentny oraz ostrożny w podejmowaniu swoich decyzji
- Racjonalista poprzez racjonalne myślenie nie doświadcza zawodów oraz rozczarowań. Kieruje się w oparciu o wiedzę pewną
- Decyzje podejmowane są w sposób ostrożny i przemyślany, nie są podejmowane pod wpływem chwili.

◆ Argumenty na „**NIE**” – nie warto (lepiej być irracjonalistą/tką)

[MARIA WOŹNIAK]

1. Myślenia/odczuwania nie ograniczają dowiedzione tezy naukowe.
2. Irracjoniści żyją w świecie pełniejszym/obszerniejszym. Istnieją w nim oprócz nauki również sfery pozanaukowe jak wiara, miłość, intuicja.
3. Irracjoniści potrafią zrozumieć i opisać swoje uczucia, których nie da się w 100% opisać, nazwać czy zdefiniować.
4. Są lepiej przygotowani na sytuacje nagłe, nie dające się w żaden sposób przewidzieć.
5. Irracjoniści mają lekkość w formowaniu swoich myśli.
6. Ludzie nauki wciąż odkrywają nowe tezy, żyjąc zgodnie z udowodnionymi już tezami nie mamy pewności, że żyjemy zgodnie z naukową prawdą. Czy nie zostanie ona później obalona.
„Cud nie dzieje się w sprzeczności z naturą, lecz w sprzeczności z tym co nam o naturze wiadomo” - Św. Augustyn
7. Są pojęcia, których nie da się naukowo udowodnić, a wiemy że istnieją i są nieodłącznym elementem życia człowieka.
„Wniosek jest zawsze taki sam, miłość jest najpotężniejszą i wciąż najmniej poznaną energią świata” – Pierre Teilhard de Chardin

[GŁOSY Z ROKU UBIEGLEGO]

Mocne strony irracjonalizmu:

- w przeciwieństwie do racjonalizmu nie jest schematycznym myśleniem, nie zamyka na inne możliwości poznania świata
- uczuciowość, spontanizność, większa empatia, a co za tym idzie szczęście i zadowolenie z życia, ponieważ do prawdziwego szczęścia psychicznego i z życia nie wystarczają człowiekowi racjonalne przekonania i założenia naukowe
- nie wyklucza ani potęgę poznania rozumowego, powoduje otwarcie na świat i pogłębienie perspektywy obserwacji
- nie wszyscy filozofowie byli racjonalistami
- jest to o wiele szersze spojrzenie na świat, które tak naprawdę nie ma granic
- teorie np. Kopernika nie wydawały się ówczesnym badaczom i naukowcom (racjonalnie patrząc na świat) niczym innym jak działaniem irracjonalnym
- irracjonalizm powoduje nieustanny rozwój, również nauki, ponieważ irracjoniści nie boją się podążać za swoimi ideami, są odważni w swoim działaniu bo wierzą w to co prezentują, osiągając tym samym czasami 'niemożliwe'
- irracjonalizm jako charakterystyczny dla epoki romantyzmu dał nam wybitne dzieła poetyckie, takie jak „Romantyczność” Adama Mickiewicza, jednocześnie każdy zna stwierdzenie „*Czucie i wiara silniej mówią do mnie niż mędrca szkiełko i oko*”
- to irracjonalizm przyczynia się obecnie do powstawania wielu dzieł literackich, m.in. powieści fantasy
- tak postrzegany świat jest ciekawszy i barwniejszy
- irracjonalizm to także bardzo cenione w dzisiejszych czasach-> kreatywność, niesztampowość, niesztampowość, intuicja
- najlepsi przedsiębiorcy kierują się w swoich decyzjach często nie racjonalizmem a intuicją, wierzą w szczęście, Bill Gates, nawet Steven Hawking, który jest naukowcem, wskazują na szczególną rolę intuicji w podejmowaniu decyzji.

Gdyby każdy z nas był racjonalistą życie było by nudne i przewidywalne. Opłaca się czasami zaryzykować, postąpić wbrew własnemu rozumowi lub nie zastanawiając się nad konsekwencjami postąpić spontanicznie.